

Warszawa, 21 października 2021 r.

WN .5142.150.2021.JP

Decyzja

Działając na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 7 pkt 1, art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4, ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r. poz. 710 ze zm.), art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735), § 12 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 r. poz. 81), - po rozpatrzeniu wniosku z dnia 23.09.2021 r. (data wpływu do urzędu), wniesionego przez Powiat Grodziski w sprawie wydania pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich stolarki okiennej i drzwiowej w budynku Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku ul. Gołębia 1 w Podkowie Leśnej, pow. grodziski, na podstawie załączonego do wniosku programu prac autorstwa Pani Justyny Podlaskiej-Butyniec z 03.09.2021 roku,

pozwalam

ze stanowiska konserwatorskiego Powiatowi Grodzickiemu na prowadzenie prac konserwatorskich stolarki okiennej i drzwiowej w budynku Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku ul. Gołębia 1 w Podkowie Leśnej, pow. grodziski, na podstawie załączonego do wniosku programu prac autorstwa Pani Justyny Podlaskiej-Butyniec z 03.09.2021 roku, stanowiącego integralną część niniejszej decyzji.

1. Nakładam warunek polegający na obowiązku kierowania pracami konserwatorskimi lub samodzielnego ich wykonywania przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie i opiece nad zabytkami.
2. Nakładam warunek polegający na obowiązku kierowania pracami albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa odpowiednio w art. 37a ust. 2, art. 37b ust. 1 i 3 albo art. 37d ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
3. Nakładam warunek polegający przekazaniu Mazowieckiemu Wojewódzkiemu

Konserwatorowi Zabytków danych kierownika prac konserwatorskich lub osoby samodzielnie je wykonujące na 14 dni przed rozpoczęciem robót budowlanych.

4. Nakładam warunek polegający na dostarczeniu do WUOZ w Warszawie wyników badań stratygraficznych stolarki oraz na tej podstawie uzgodnieniu jej kolorystyki.
5. Nakładam warunek polegający na uzgodnieniu z MWKZ zakresu potencjalnej wymiany stolarki.
6. Nakładam warunek polegający na uzgodnieniu z MWKZ formy przeznaczonych do uzupełnienia elementów metalowych.
7. Określam termin ważności pozwolenia: 31.12.2024 r.

Uzasadnienie

Planowane prace dotyczą willi Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku objętej indywidualną ochroną konserwatorską na mocy wpisu do rejestru zabytków decyzją Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 22 lutego 1967 r., pod numerem A-1108/764. Przedmiotowy obiekt ponadto zlokalizowany jest na terenie układu urbanistycznego miasta-ogrodu Podkowy Leśnej wpisanego do rejestru zabytków pod nr A-1194, decyzją Konserwatora Zabytków m. st. Warszawy z 22.10.1981 roku. Zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wymaga pozwolenia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (MWKZ).

Budynek, którego dotyczą wnioskowane prace wzniesiony został w latach 1927-28 według projektu Stanisława Gądzikiewicza. Willa od lat trzydziestych stanowiła ośrodek literacko-artystyczny, obecnie pełni funkcję muzeum. Stolarka okienna i drzwiowa wykonana została z drewna sosnowego, okna w typie skrzynkowym, trójpodziałowe z prostokątem w nadświetleniu.

Wnioskowane działania polegają na konserwacji stolarki okiennej drzwiowej wewnątrz i zewnątrz w dawnym pokoju gościnnym, sypialni, z tarasem południowym, drzwi balkonowych, okien tarasu północnego, okiennic wewnętrznych oraz parapetów wewnętrznych. Zabiegom poddane zostaną skrzydła okienne, ościeżnice, drewniane parapety wewnętrzne, metalowe zamki. Ponadto uzupełnione zostaną brakujące elementy okuć na analogiczne do historycznych. Szklenie i uszczelnienie szyb wykonane zostanie tradycyjnym kitem szklarskim. Brakujące szyby uzupełnione będą szybami wykonanymi w technice ciągnionej, bezrefleksowymi.

Po analizie programu prac tutejszy organ konserwatorski stwierdza, iż realizacja zamierzenia pozwoli na przywrócenie walorów estetycznych oraz funkcjonalnych budynku. Prace wykonane będą w poszanowaniu oryginalnej substancji i historycznego wyrazu obiektu. Przedstawione działania z uwzględnieniem warunków zawartych w sentencji dopuszczalne są z konserwatorskiego punktu

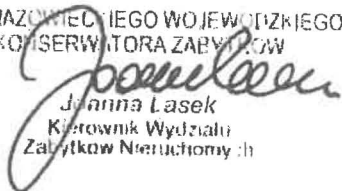
Widzenia.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa za pośrednictwem Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków; ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.
2. W terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania. Oświadczenie należy złożyć Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków.
3. Z dniem doręczenia Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.
4. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.
5. Niniejsze pozwolenie nie zwalnia z obowiązku uzyskania innych pozwoleń i zgłoszeń wymaganych przepisami prawa.
6. Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może być cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
7. Właściciel lub użytkownik obiektu zobowiązany jest do zawiadomienia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wszystkich okolicznościach ujawnionych w toku robót, które mogą mieć ujemny wpływ na stan zachowania zabytku oraz zmienić zakres prac określonych w zezwoleniu.

z up. MAZOWIECKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTKÓW

Joanna Lasek
Kierownik Wydziału
Zabytków Nieruchomych

Załączniki:

1. Program prac – 1 egz.

Otrzymują:

1. Powiat Grodziski
2. WUOZ aa

Do wiadomości:

1. Urząd Miasta Podkowa Leśna (ePUAP)
2. Starostwo Powiatowe w Grodzisku Mazowieckim (ePUAP)

Załącznik 1

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH DOTYCZĄCY ZABYTKOWEJ STOLARKI FASADOWEJ OTWORÓW OKIENNYCH I DRZWI BALKONOWYCH O KONSTRUKCJI SKRZYNKOWEJ, W BUDYNKU MUZEUM IM. ANNY I JAROSŁAWA IWASZKIEWICZÓW W STAWISKACH /rok budowy 1928/

Proponowane postępowanie dotyczy stolarki okiennej i drzwiowej:

- I. w dawnym pokoju gościnnym (trzy okna-18 skrzydeł)
- II. w dawnym pokoju sypialnym z tarasem południowym (dwa okna-12 skrzydeł), drzwi balkonowe (6 skrzydeł), okiennice wewnętrzne

1. Wykonanie dokumentacji fotograficznej stanu zachowania stolarki okiennej i drzwiowej przed konserwacją.
2. Pobranie próbek do badań stratygraficznych i badań pigmentów w celu ustalenia pierwotnej kolorystyki stolarki okiennej i drzwiowej na zewnętrznych stronach skrzydeł okien i drzwi zewnętrznych i wewnętrznych.
3. Wyjęcie z framug skrzydeł okiennych i drzwiowych oraz demontaż okiennic wewnętrznych.
4. Wyjęcie oryginalnych szyb, opisanie i zabezpieczenie w celu przechowania do ponownego oszklenia okien i drzwi po konserwacji i naprawach.
5. Demontaż mechanizmów i okuć metalowych (zamków zawiasów, zawrotnic i elementów blokujących skrzydła) opisanie, z którego elementu stolarki zdemontowano je, określenie stanu zachowania poszczególnych elementów i określenie zakresu prac konserwacyjnych i odtworzeniowych w przypadku brakujących elementów.
6. Przeprowadzenie dezynsekcji w celu dezaktywacji drewnojadów.
7. Usunięcie starej warstwy farby ze zdemontowanych skrzydeł okien i drzwi oraz framug parapetów wewnętrznych i okiennic. Wykonanie prób usuwania warstw farby, zaczynając od preparatów chemicznych typu Skansol, V33, Abbajcer, w razie potrzeby należy wykonać próby usuwania opornych warstw metodą termiczną, testując (z zachowaniem dużej ostrożności) użytą temperaturę źródła ciepła –opalarki.
8. Impregnacja wszystkich elementów drewnianych preparatami zabezpieczającymi przed inwazją insektów i grzybów. W razie potrzeby, lokalnie, wykonanie impregnacji w celu wzmocnienia zdegradowanej struktury drewna żywicą syntetyczną Paraloid B 72.
9. Stabilizacja konstrukcji ram okiennych i drzwi balkonowych, reperacje i uzupełnienie ubytków drewna -fleki z odpowiednio dobranego typu drewna i kity z masy stolarskiej oraz szpachlowanie nierówności i płytkich szczelin szpachlą akrylową do drewna typu Vidaron.
10. Niezbędna wymiana i uzupełnienie zniszczonych fragmentów stolarki: drewniane okapy, listwy maskujące z zastosowaniem odpowiedniego gatunku drewna i profili identycznych z oryginałem.
11. Oczyszczenie, naprawa i uzupełnienie brakujących elementów zamków, mechanizmów zawrotnic i okuć zgodnie z wcześniej określonym stanem zachowania (pkt 5), końcowe zabezpieczenie powierzchni przed korozją.
12. Spasowanie skrzydeł okiennych i drzwi z framugami.

13. Spasowanie poszczególnych, składanych części okiennic względem siebie i w zawiasach, w glinie otworu okiennego.

14. Przygotowanie powierzchni drewna (szpachlowanie i szlifowanie) do naniesienia warstw wykończeniowych z odpowiednio dobranych farby w celu zabezpieczenia i wykończenia estetycznego stolarki. Do malowania należy zastosować farby wykończeniowe np. olejno-ftalowe firmy Beckers w kolorze dobranym na podstawie wyników badań stratygraficznych i badań pigmentów, rekomendowanych do użycia, zgodnie z pierwotnie występującą kolorystyką.

15. Montaż mechanizmów, zamków i okuć.

16. Szklenie i uszczelnianie szyb tradycyjnym kitem szklarskim. Brakujące szyby należy uzupełnić szybami wykonanymi w technice historycznej, ciągniętej, charakteryzujących się bezrefleksyjnością.

17. Montaż drzwi i okien we framugach i okiennic wewnętrznych w glinie okiennym.

III Drzwi balkonowe (12 skrzydeł) i okna (4 skrzydła) tarasu północnego

1. Wykonanie dokumentacji fotograficznej stanu przed konserwacją i naprawą stolarki drewnianej

2. Pobranie próbek do badań stratygraficznych i badań pigmentów w celu ustalenia pierwotnej kolorystyki stolarki okiennej i drzwiowej na zewnętrznej stronie skrzydeł okien i drzwi zewnętrznych.

3. Wyjęcie z framug skrzydeł okiennych i drzwiowych.

4. Wyjęcie oryginalnych szyb, opisanie i zabezpieczenie w celu przechowania do ponownego oszklenia okien i drzwi po konserwacji i naprawach.

5. Demontaż mechanizmów i okuć metalowych (zamków, zawiasów, klamek i haczyków blokujących skrzydła) opisanie, z którego elementu stolarki zostały zdemontowane, określenie stanu zachowania poszczególnych elementów i ustalenie zakresu prac konserwacyjnych i odtworzeniowych w przypadku brakujących elementów.

6. Usunięcie starej warstwy farby ze zdemontowanych zewnętrznych skrzydeł okien, drzwi oraz framug: wykonanie prób usuwania warstw farby zaczynając od preparatów chemicznych typu Skansol, V33, Abbajcer, w razie potrzeby należy wykonać próby usuwania opornych warstw metodą termiczną, przeprowadzając testy (z zachowaniem dużej ostrożności) w celu określenia bezpiecznej i skutecznej temperatury, której można użyć do usunięcia warstw farby opalarką.

7. Impregnacja wszystkich elementów drewnianych preparatami zabezpieczającymi przed inwazją insektów i grzybów. W razie potrzeby, lokalnie impregnacja w celu wzmocnienia zdegradowanej struktury drewna żywicą syntetyczną Paraloid B 72.

8. Stabilizacja konstrukcji ram okiennych i drzwi balkonowych, uzupełnienie szczelin i pęknięć odpowiednio dobranym drewnem poprzez wklejenie forniru lub większych fragmentów drewna, . Następnie uzupełnianie szpachlą i kitem do drewna ubytków i szczelin oraz opracowanie uzupełnień i szlifowanie powierzchni.

9. Wykonanie niezbędnej wymiany i uzupełnień zniszczonych fragmentów stolarki: drewniane okapy, listwy maskujące, z zastosowaniem odpowiedniego gatunku drewna i profili identycznych z oryginałem.

10. Oczyszczenie, naprawa i uzupełnienie brakujących elementów zamków, mechanizmów zawrotni i okuć, końcowe zabezpieczenie powierzchni przed korozją.

11. Spasowanie skrzydeł okiennych i drzwi z framugami

12. Przygotowanie powierzchni drewna (szpachlowanie i szlifowanie) do naniesienia warstw wykończeniowych z odpowiednio dobranych farby w celu zabezpieczenia i wykończenia estetycznego stolarki. Należy zastosować farby wykończeniowe np. olejno-ftalowe firmy Beckers w kolorze dobranym na podstawie wyników badań stratygraficznych i badań pigmentów, rekomendowanych do użycia, zgodnie z pierwotnie występującą kolorystyką.

13. Montaż mechanizmów, zamków i okuć.

14. Szklenie i uszczelnianie szyb tradycyjnym kitem szklarskim. Brakujące szyby należy uzupełnić szybami wykonanymi w technice historycznej, ciągniętej, charakteryzujących się bezrefleksyjnością.

15. Montaż drzwi i okien we framugach

III a - przemalowane parapety wewnętrzne, skrzydła okienne i drzwi balkonowe wewnętrzne pokryte warstwą mazerunku.

1. Wykonanie dokumentacji fotograficznej stanu przed konserwacją i naprawą stolarki drewnianej

2. Wyjęcie z framug skrzydeł okiennych i drzwiowych.

3. Wyjęcie oryginalnych szyb, opisanie i zabezpieczenie w celu przechowania do ponownego oszklenia okien i drzwi po konserwacji i naprawach.

4. Demontaż mechanizmów i okuć metalowych (zamków, zawiasów, klamek i haczyków blokujących skrzydła) opisanie, z którego elementu stolarki zostały zdemontowane, określenie stanu zachowania poszczególnych elementów i ustalenie zakresu prac konserwacyjnych i odtworzeniowych w przypadku brakujących elementów.

5. Przeprowadzenie dezynsekcji w celu dezaktywacji drewnojadów (rekomendowana dezynsekcja w komorze gazami niereaktywnymi).

6. Wykonanie na parapetach wewnętrznych, odkrywek w warstwie przemalowań brązową farbą, w celu stwierdzenia obecności pod nią warstw mazerunku (analogicznie do wykończenia wewnętrznych skrzydeł okien i drzwi balkonowych). W przypadku istnienia warstwy mazeru należy dobrać bezpieczną metodę usunięcia wtórnej warstwy. Po oczyszczeniu parapetów z przemalowań wykonanie niezbędnych reperacji i uzupełnień oraz przygotowanie powierzchni do uzupełnienia lub rekonstrukcji warstwy mazerunku, następnie zabezpieczenie powierzchni, werniksem lub odpowiednio dobranym lakierem odwracalnym - satynowym, bezpiecznym dla olejnej warstwy mazerunku.

7. W przypadku drzwi balkonowych należy wykonać impregnację żywicą syntetyczną Paraloid B72 w formie iniekcji w celu wzmocnienia struktury drewna w obrębie fragmentów zdegradowanych podczas aktywności owadów. Następnie wypełnić otwory, kanałów i komór pozostałych po drewnojadach masą i szpachlą stolarską z pyłem drzewnym, jedynie w obrębie ubytków z uwagi na wykończenia powierzchni drewna malaturą. Następnie opracować wypełnienia i wyszlifować.

8. Oczyszczenie powierzchni mazerowanych preparatami do mycia olejnych malatur typu Contrad 2000, Depan 2000, wykonując testy bezpiecznych stężeń, a następnie wykonać impregnację uzupełnień oraz rekonstrukcję i retusz mazerunku farbami olejno-żywicznymi.

9. Zabezpieczenie wszystkich mazerowanych elementów okien i drzwi balkonowych werniksem lub odpowiednio dobranym lakierem odwracalnym, bezpiecznym dla olejnej warstwy mazerunku i retuszy-satynowym.

10. Oczyszczenie, naprawa i uzupełnienie brakujących elementów zamków, mechanizmów i okuć.

11. Montaż zamków, mechanizmów i okuć.

12. Szklenie i uszczelnianie szyb tradycyjnym kitem szklarskim od wewnętrznej strony konstrukcji skrzynkowej. Brakujące szyby należy uzupełnić szybami wykonanymi w technice historycznej, ciągnionej, charakteryzujących się bezrefleksyjnością.

13. Pasowanie, montaż drzwi i okien we framugach.

- W przypadku gdy degradacja struktury drewna spowodowała nieodwracalną utratę funkcji poszczególnych elementów stolarki (co w trakcie prac zostanie udokumentowane fotograficznie i opisowo), dopuszcza się ich wymianę. Należy zadbać o wierne odwzorowanie oryginału, stosując ten sam rodzaj drewna i profil wymienianych elementów.

- Zaleca się wykonanie prac naprawczych i konserwatorskich na terenie budynku Muzeum, aby uniknąć wahań temperatury i wilgotności.

- Realizacja Programu Prac Konserwatorskich z użyciem materiałów i środków do konserwacji i naprawy stolarki, przebiegać będzie pod nadzorem konserwatorskim.

Konserwator zabytków

Justyna Podlaska-Butyniec